

PARLAMENTUL ROMÂNIEI

CAMERA DEPUTAȚILOR

SENATUL

LEGE

pentru modificarea și completarea Legii nr. 369/2004 privind aplicarea Convenției asupra aspectelor civile ale răpirii internaționale de copii, adoptată la Haga la 25 octombrie 1980, la care România a aderat prin Legea nr. 100/1992

Parlamentul României adoptă prezenta lege:

Art. I. – Legea nr. 369/2004 privind aplicarea Convenției asupra aspectelor civile ale răpirii internaționale de copii, adoptată la Haga la 25 octombrie 1980, la care România a aderat prin Legea nr. 100/1992, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 888 din 29 septembrie 2004, se modifică și se completează după cum urmează:

1. După alineatul (2) al articolului 1 se introduce un nou alineat, alin. (3), cu următorul cuprins:

„(3) Instituțiile și autoritățile române competente au obligația să acorde de îndată sprijinul autorității centrale române prin transmiterea datelor deținute de către acestea potrivit competențelor, ca urmare a solicitărilor formulate în aplicarea prezentei legi.”

2. Articolul 3 se modifică și va avea următorul cuprins:

„Art.3. - În cazul în care persoana fizică, instituția sau organismul interesat ori autoritatea centrală a statului parte la Convenție adresează cererea-tip autorității centrale române, aceasta verifică îndeplinirea condițiilor prevăzute la art. 8 alin. (2) din Convenție și, după caz, în termen de 10 zile de la primirea cererii, va solicita completarea acesteia sau a actelor doveditoare. În cazul în care cererea nu îndeplinește condițiile prevăzute de art. 4 din Convenție, autoritatea centrală română va restitui cererea.”

3. După articolul 3 se introduc două noi articole, art. 3¹ și art. 3², cu următorul cuprins:

„Art. 3¹.- Persoana fizică, instituția sau organismul interesat a cărui cerere îndeplinește condițiile prevăzute la art. 8 alin. (2) din Convenție beneficiază de asistență judiciară gratuită în cadrul soluționării cererii de înapoiere, independent de starea sa materială. Prevederile art. 6 și 8¹ din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 51/2008 privind ajutorul public judiciar în materie civilă, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 193/2008, cu modificările și completările ulterioare, precum și ale Legii nr. 51/1995 pentru organizarea și exercitarea profesiei de avocat, republicată, cu modificările ulterioare, se aplică în mod corespunzător.

Art. 3². - (1) La cererea persoanei fizice, instituției sau organismului interesat ori a autorității centrale a statului solicitant, autoritatea centrală română va facilita acordarea asistenței judiciare gratuite de către un avocat. În acest scop, autoritatea centrală română va înainta de îndată întreaga documentație transmisă potrivit art. 3, decanului Baroului din circumscripția instanței competente să soluționeze cererea de înapoiere.

(2) În temeiul art. 8¹ din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 51/2008, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 193/2008, cu modificările și completările ulterioare, decanul Baroului desemnează în termen de 3 zile, prin decizie, pentru persoana cu reședința obișnuită în străinătate care a formulat cererea de înapoiere, obligatoriu, din oficiu, un avocat pentru sesizarea instanței, reprezentare

și asistare în primă instanță, în căile de atac ordinare și extraordinare și inițierea măsurilor de executare silită.

(3) Avocatul desemnat potrivit alin. (2) introduce cererea de înapoiere la instanța competentă în termen de 7 zile de la data primirii înștiințării desemnării sale.

(4) Avocatul desemnat beneficiază, pentru fiecare etapă procesuală, de onorariul prevăzut în Protocolul dintre Ministerul Justiției și Uniunea Națională a Barourilor din România privind stabilirea onorariilor avocaților în cadrul sistemului de ajutor public judiciar.

(5) În termen de 48 de ore de la data încetării mandatului avocatului desemnat potrivit alin. (2), acesta va restitui autorității centrale române întreaga documentație înaintată potrivit alin. (1) precum și actele instanței comunicate cu prilejul instrumentării cererii de înapoiere.”

4. Articolul 5 se modifică și va avea următorul cuprins:

„Art.5. - Prevederile art. 3¹ și 3² nu exclud posibilitatea ca persoana fizică, instituția sau organismul interesat să sesizeze instanța competentă, fie personal, fie prin intermediul unui avocat ales. În cazul în care reprezentarea se face prin avocat ales iar autoritatea centrală română a fost inițial sesizată potrivit art. 3, aceasta va pune la dispoziția avocatului cererea-tip completată și toate actele doveditoare transmise de autoritățile competente ale statului solicitant. Autoritatea centrală română va exercita în continuare celelalte atribuții care îi revin potrivit art. 7 din Convenție.”

5. După articolul 5 se introduce un nou articol, art. 5¹, cu următorul cuprins:

„Art. 5¹. - Refuzul autorității centrale române de a accepta instrumentarea cererii de înapoiere potrivit art. 27 din Convenție, nu împiedică persoana fizică, instituția sau organismul interesat să se adreseze direct instanței judecătorești competente.”

6. Alineatul (1) al articolului 6 se modifică și va avea următorul cuprins:

„(1) Cauzele având ca obiect soluționarea cererilor de înapoiere a unui copil aflat pe teritoriul României în condițiile art. 3 din Convenție se soluționează de urgență și cu precădere, cu citarea în termen scurt a părților.”

7. După alineatul (2) al articolului 6 se introduc patru noi alineate, alin. (3) – (6), cu următorul cuprins:

„(3) Soluționarea cererii se va face în contradictoriu cu persoana despre care se susține că a deplasat sau a reținut minorul în România.

(4) Întâmpinarea nu este obligatorie.

(5) Termenele de judecată nu pot fi mai mari de 2 săptămâni.

(6) Dacă este necesară prezența unui interpret, instanța de judecată va dispune toate măsurile necesare până la termenul de judecată, potrivit prevederilor Legii nr. 304/2004 privind organizarea judiciară, republicată, cu modificările și completările ulterioare.“

8. Articolul 7 se abrogă.

9. Alineatul (2) al articolului 8 se abrogă.

10. Alineatul (1) al articolului 9 se modifică și va avea următorul cuprins :

„(1) În fața instanței, părțile pot prezenta orice documente și informații legate de cauză. Actele care emană de la autoritățile publice competente ale statului solicitant sunt valabile în fața instanței fără vreo altă legalizare sau formalitate similară, potrivit art.23 din Convenție. ”

11. După alineatul (1) al articolului 9 se introduce un nou alineat, alin. (1¹), cu următorul cuprins:

„(1¹) Instanța de judecată va proceda la soluționarea cauzei cu celeritate. În acest sens, instanța va administra proba cu înscrisuri și, în măsura în care acest mijloc de probă nu este suficient sau împrejurările cauzei o cer, pot fi administrate alte probe.”

12. După articolul 9 se introduce un nou articol, art. 9¹, cu următorul cuprins:

„Art. 9¹. - Instanța poate coopera cu autoritățile statului în care copilul își avea reședința obișnuită, fie în mod direct, fie prin intermediul autorității centrale române.“

13. Articolul 10 se modifică și va avea următorul cuprins:

„Art. 10. - (1) Pe întreaga durată a procesului, instanța poate lua, prin încheiere nesupusă niciunei căi de atac, oricare dintre măsurile de protecție a copilului prevăzute de legislația în vigoare.

(2) Dacă există motive care să justifice temerea că minorul ar putea fi deplasat în afara granițelor României pentru a fi sustras de la procedura de înapoiere deschisă potrivit Convenției și prezentei legi, instanța sesizată cu soluționarea cererii de înapoiere va dispune, prin încheiere nesupusă niciunei căi de atac, ridicarea pașaportului copilului sau a altui document de călătorie, după caz. Măsura ridicării pașaportului sau a altui document de călătorie se dispune pe o durată determinată ori până la încetarea motivelor care au justificat-o. O copie de pe hotărâre se comunică autorității române care a emis pașaportul sau alt document de călătorie, după caz, Direcției Generale de Pașapoarte sau Inspectoratului General pentru Imigrări, din subordinea Ministerului Afacerilor Interne.“

14. Alineatul (2) al articolului 11 se modifică și va avea următorul cuprins:

„(2) Instanța va fixa în cuprinsul hotărârii un termen pentru executarea obligației de înapoiere a copilului, care nu va putea fi mai mare de 2 săptămâni de la comunicarea hotărârii. Termenul este fixat sub sancțiunea unei amenzi civile în favoarea statului român, cuprinsă între 2500 lei și 12.500 lei.”

15. După alineatul (2) al articolului 11 se introduce un nou alineat, alin. (2¹), cu următorul cuprins:

„(2¹) Odată cu pronunțarea hotărârii de înapoiere, instanța va putea dispune una din următoarele măsuri:

a) predarea pașaportului minorului de către pârât părții reclamante;

b) obligarea părintelui pârât de a-și da concursul pentru eliberarea unui document de călătorie pe numele minorului ori suplinirea acordului său în acest sens.

Totodată, în cuprinsul aceleiași hotărâri, instanța poate autoriza pe reclamant să preia minorul personal sau, după caz, prin reprezentant, în cazul refuzului de executare voluntară a obligației de înapoiere în termenul stabilit.”

16. Articolul 12 se modifică și va avea următorul cuprins:

„Art. 12. - (1) Hotărârea primei instanțe prin care s-a dispus înapoierea minorului este executorie.

(2) Pronunțarea hotărârii primei instanțe se poate amâna cu cel mult 24 de ore, iar redactarea hotărârii se face în cel mult 7 zile de la pronunțare.

(3) Hotărârea va fi comunicată părților și autorității centrale în termen de 48 de ore de la redactare.

(4) Hotărârea este supusă recursului la Curtea de Apel București, Secția pentru minori și familie, în termen de 10 zile de la comunicare. Recursul suspendă executarea hotărârii pronunțate în primă instanță. Dosarul va fi înaintat Curții de Apel București în termen de 5 zile de la expirarea termenului de recurs.

(5) Pronunțarea de către instanța de recurs se poate amâna cu cel mult 24 de ore, iar redactarea deciziei instanței de recurs se face în cel mult 7 zile de la pronunțare. O copie a acesteia va fi comunicată, din oficiu, autorității centrale române, în termen de 48 de ore de la redactare.”

17. Articolul 13 se modifică și va avea următorul cuprins:

„Art.13. - (1) Autoritatea centrală română, pe toată durata termenului stabilit de instanță potrivit art. 11 alin. (2), va urmări dacă obligația de înapoiere a copilului este respectată de persoana obligată la aceasta. În acest scop, are dreptul de a solicita informații de la instituțiile și autoritățile implicate.

(2) În cazul în care obligația de înapoiere a copilului nu este executată de bunăvoie în termenul stabilit de instanță, autoritatea centrală română informează instanța cu privire la neexecutare. Instanța comunică de îndată o copie a titlului executoriu către organele fiscale, pentru punerea în executare a amenzii.”

18. Articolul 14 se modifică și va avea următorul cuprins:

„Art. 14. - (1) Dacă hotărârea judecătorească de înapoiere a copilului în statul unde are reședința obișnuită nu este executată voluntar în termenul stabilit de instanță, se procedează la executarea silită, potrivit Codului de procedură civilă. Prevederile art. 888 din Codul de procedură civilă se aplică în mod corespunzător.

(2) Avocatul desemnat potrivit art. 3² solicită acordarea ajutorului public judiciar sub forma plății onorariului executorului judecătoresc. Dispozițiile art. 26 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 51/2008, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 193/2008, cu modificările și completările ulterioare, se aplică în mod corespunzător.

(3) Instanța acordă ajutorul public judiciar în condițiile art. 8¹ din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 51/2008, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 193/2008, cu modificările și completările ulterioare.

(4) Avocatul depune cererea de executare silită, însoțită de titlul executoriu, la executorul judecătoresc desemnat potrivit art. 26 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 51/2008, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 193/2008, cu modificările și completările ulterioare, în termen de 7 zile de la data primirii înștiințării desemnării de către președintele camerei teritoriale a executorilor judecătorești.

(5) Executarea se va efectua în prezența unui reprezentant al direcției generale de asistență socială și protecție a copilului competentă teritorial. Executorul judecătoresc poate solicita concursul organelor de poliție, care sunt obligate să îi acorde sprijin cu prioritate.

(6) Cu prilejul executării silite, minorul va fi preluat de către creditorul din străinătate ori de către o persoană împuternicită în acest scop.”

19. După articolul 14 se introduce un nou articol, art. 14¹, cu următorul cuprins:

„Art. 14¹. - Autoritatea centrală română va informa autoritatea centrală a statului solicitant că reprezintă renunțare la cererea de înapoiere dacă persoana fizică, instituția sau organismul interesat din străinătate care a formulat-o:

- a) nu răspunde în termen de 60 de zile solicitărilor autorității centrale române;
- b) nu își dă concursul în vederea preluării minorului în cadrul procedurii de executare silită”

20. Alineatele (4) și (5) ale articolului 15 se modifică și vor avea următorul cuprins:

„(4) Hotărârea se dă fără citarea părților, în camera de consiliu, pe baza hotărârilor judecătorești pronunțate cu privire la copil, precum și a oricăror alte înscrisuri transmise de autoritatea competentă a statului solicitant potrivit art. 30 din Convenție. Dispozițiile Codului de procedură civilă privind procedura necontencioasă se aplică în mod corespunzător.

(5) Hotărârea nu este supusă niciunei căi de atac și se comunică autorității judiciare sau administrative solicitante, prin intermediul autorității centrale române. Art. 12 alin (2) este aplicabil.”

21. După articolul 15 se introduc două noi articole, art. 15¹ și art. 15², cu următorul cuprins:

„Art. 15¹. - (1) În aplicarea art. 11 alin. (6) din Regulamentul (CE) nr. 2201/2003 al Consiliului din 27 noiembrie 2003 privind competența, recunoașterea și executarea hotărârilor judecătorești în materie matrimonială și în materia răspunderii părintești, de abrogare a Regulamentului (CE) nr. 1374/2000, denumit în continuare Regulament, hotărârea de neînapoiere pronunțată de instanța română în temeiul Convenției și al Regulamentului se comunică autorității centrale române, în

termen de 48 de ore de la redactare, împreună cu o copie a documentelor pertinente ce au stat la baza pronunțării hotărârii.

(2) Transmiterea documentelor către autoritatea centrală solicitantă, în aplicarea art. 11 alin. (6) din Regulament, se realizează prin autoritatea centrală română.

Art. 15² - (1) Hotărârea prin care o instanță străină a respins cererea de înapoiere formulată în baza Convenției și a Regulamentului și documentele pertinente primite de autoritatea centrală română în baza art. 11 alin. (6) din Regulament, se traduc în limba română de către aceasta și se înaintează în cel mai scurt termen judecătoreii competente teritorial de la locul reședinței obișnuite avute de copil imediat înaintea deplasării ori reținerii ilicite.

(2) După primirea documentației de la autoritatea centrală română, cu excepția cazului în care instanța română a fost deja sesizată, judecătoria va adresa părinților minorului o notificare ce va conține:

1. Formularea „În conformitate cu art. 11 alin. (7) din Regulamentul (CE) nr. 2201/2003 al Consiliului din 27 noiembrie 2003 privind competența, recunoașterea și executarea hotărârilor judecătorești în materie matrimonială și în materia răspunderii părintești, de abrogare a Regulamentului (CE) nr. 1347/2000”

și

2. Informarea părinților despre posibilitatea de a sesiza instanța română, într-un termen de 3 luni de zile de la data notificării, cu o cerere privind exercitarea autorității părintești cu privire la minorul în cauză.

(3) Instanța se consideră sesizată la data transmiterii cererii de chemare în judecată.

(4) La expirarea termenului, instanța informează autoritatea centrală română comunică autorității centrale române rezultatul notificării transmise potrivit alin. (2)”

22. Alineatul (2) al articolului 16 se abrogă.

23. Alineatul (1) al articolului 17 se modifică și va avea următorul cuprins:

„(1) Autoritatea centrală română va lua legătura cu persoana care exercită autoritatea părintească asupra minorului și la care acesta își are stabilită locuința și va încerca, direct sau prin intermediul unor specialiști, soluționarea pe cale amiabilă a cererii privind exercitarea dreptului de vizitare. Ea va atrage atenția persoanei care exercită autoritatea părintească asupra minorului și la care acesta își are stabilită locuința asupra sancțiunilor ce pot fi aplicate potrivit prezentei legi, în cazul refuzului de a permite de bunăvoie exercitarea dreptului de vizitare.”

24. Alineatul (3) al articolului 17 se abrogă.

25. Articolul 18 se modifică și va avea următorul cuprins:

„Art. 18. - (1) În cazul în care copilul la care se referă cererea privind organizarea sau protejarea exercitării dreptului de vizitare refuză constant contactul cu unul dintre părinți sau manifestă sentimente de aversiune față de acesta, instanța poate dispune, în funcție de vârsta copilului, ca acesta să urmeze un program de consiliere psihologică pe o durată ce nu poate depăși 3 luni.

(2) Cererea de chemare în judecată poate fi formulată oricând după sesizarea autorității centrale române cu o cerere privind organizarea sau protejarea exercitării dreptului de vizitare. Dispozițiile art. 3¹, 3² și 5 se aplică în mod corespunzător.

(3) Cererea de chemare în judecată se soluționează prin încheiere, în camera de consiliu, cu citarea părinților, a persoanei la care se află copilul, după caz, precum și a direcției generale de asistență socială și protecție a copilului în a cărei rază teritorială se află copilul. Dispozițiile art. 9 alin. (3) se aplică în mod corespunzător. Încheierea nu este supusă niciunei căi de atac.

(4) Încheierea va fi comunicată de către instanță autorităților competente să o pună în aplicare și autorității centrale române, în termen de 5 zile de la redactare.

(5) În termen de 10 de zile de la comunicare, psihologul numit de instanță va stabili durata și conținutul programului de consiliere psihologică, după o evaluare psihologică inițială a copilului. Psihologul va comunica de îndată instanței durata

programului de consiliere psihologică, precum și, dacă este cazul, modificarea acestuia.

(6) După finalizarea programului, psihologul va întocmi un raport privind evaluarea psihologică finală și îl va comunica instanței.

(7) Instanța va comunica raportul autorității centrale române în termen de 5 zile de la comunicare.”

26. Articolul 19 se modifică și va avea următorul cuprins:

„Art. 19. - (1) Dacă se solicită ca exercitarea dreptului de vizitare să se facă prin deplasarea minorului în afara teritoriului României, dispozițiile art. 3¹, 3², 5, 6, 8 și 14 se aplică în mod corespunzător.

(2) Instanța va putea încuviința exercitarea dreptului de vizitare prin deplasarea copilului în afara teritoriului României numai dacă din probele administrate rezultă că există garanții pentru a asigura înapoierea de bunăvoie a copilului în România. Instanța va putea obliga persoana fizică, instituția sau organismul interesat beneficiar al dreptului de vizitare la depunerea unei cauțiuni.

(3) În cazul în care exercitarea dreptului de vizită este condiționată de depunerea unei cauțiuni, instanța va dispune, în cuprinsul aceleiași hotărâri, cu privire la termenul în care trebuie depusă cauțiunea, precum și la momentul restituirii acesteia. Prevederile art. 1056-1063 din Codul de procedură civilă se aplică în mod corespunzător.

(4) Prin hotărâre se va dispune cu privire la suportarea cheltuielilor prilejuite de exercitarea dreptului de vizitare în conformitate cu art. 26 alineatul final din Convenție.”

27. La articolul 21, după litera e) se introduce o nouă literă, lit. f), cu următorul cuprins:

„f) să întreprindă orice alte demersuri în vederea punerii în aplicare a prevederilor Convenției. În vederea monitorizării aplicării Convenției, autoritatea

centrală română va putea cere rapoarte explicative din partea tuturor persoanelor și autorităților implicate în punerea în practică a prevederilor Convenției.”

28. Alineatul (1) al articolului 22 se modifică și va avea următorul cuprins:

„(1) Toate cererile formulate în scopul punerii în aplicare a prevederilor Convenției și ale prezentei legi sunt scutite de taxe.”

Art. II. - Procesele în curs de judecată, precum și executările silite începute sub legea veche rămân supuse acelei legi.

Art. III. – Legea nr. 369/2004 privind aplicarea Convenției asupra aspectelor civile ale răpirii internaționale de copii, adoptată la Haga la 25 octombrie 1980, la care România a aderat prin Legea nr. 100/1992, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 888 din 29 septembrie 2004, cu modificările și completările aduse prin prezenta lege, se va republica în Monitorul Oficial al României, Partea I, dându-se textelor o nouă numerotare.